

П'ЯТЬ ЦЕНТІВ в Злуч. Дер. Америки СІМ ЦЕНТІВ За кордоном

Тел. „Свобода“: ВЕрген 4-0807 4-0237 — Тел. У. Н. Союз: ВЕрген 4-1016

FIVE CENTS in the U. S. of America SEVEN CENTS Elsewhere

ПОНАД 16 БІЛІОНІВ УХВАЛИЛИ, А 50 БІЛІОНІВ ПРИГОТОВЛЯЮТЬ НА ВІЙНУ

Вашингтон, 24 серпня. — Палатна комісія приділів ухвалила \$16,771,084,479 як необхідний видаток на війну в Кореї і на зброю проти агресії в майбутності. Великі грошові суми призначено на тренування вояків, на розбудову танків і вантажних літаків, яких домагається президент під впливом подій в Кореї. У цій сумі призначено першу рату на виріб водневої бомби і понад п'ять біліонів на озброєння чужинних держав.

СУД ЗВІЛЬНИВ ГЕРІ БРИДЖЕСА З ТЮРМИ

Сан Франциско. — Гері Бриджес, провідник юній портовиків, вийшов на волю з тюрми, у яку потрапив на підставі присуду суду за кривоприпису при старанні стати громадянином ЗДА. Він отримав на волю за запискою \$25,000 на час підготовки відклику від присуду, однак уряд зажадав його ув'язнення за те, що він використує проти Америки підчас війни в Кореї. Коли дистриктовий суд прихилився до прохання федерального прокуратора і після Бриджеса до тюрми, він висів апелюючи проти ув'язнення, мотивуючи, що підчас відклику від присуду він має право оставати на волю. Апеляційний суд прихилився до прохання Бриджеса і випустив його на волю. Прокуратор Джозеф Донован, який веде справу Бриджеса, заявив, що реалізує зі свого становища на знак протесту проти такої поведінки суду, зі словами: „Боже рату Америки!“

ВОЛЕС ПОДАЄ ПРИЧИННИ ЗМІНИ ПЕРЕКОНАННЯ

Нью Йорк. — Генрі Волес, кандидат на президента з доручення Прогресивної партії при останніх виборах, виявив, що вже від часу загартання Совєтами Чехословаччини він почав їх підозрювати в нещирості. Найбільше переконував його звідомлення чехів з-під Совєтів про поведінку „комуністів супроти тамоніх „прогресивістів“. Про це пише Волес у тижневику „Нью Лідер“. Волес твердить, що треба наперед віднести перемогу в Кореї, а щойно тоді вести переговори за мир.

ПРЕЗИДЕНТ МАТИМЕ ПРАВО РІШАТИ ПРО ПРИЗНАЧЕННЯ ВОЄННИХ МАТЕРІАЛІВ

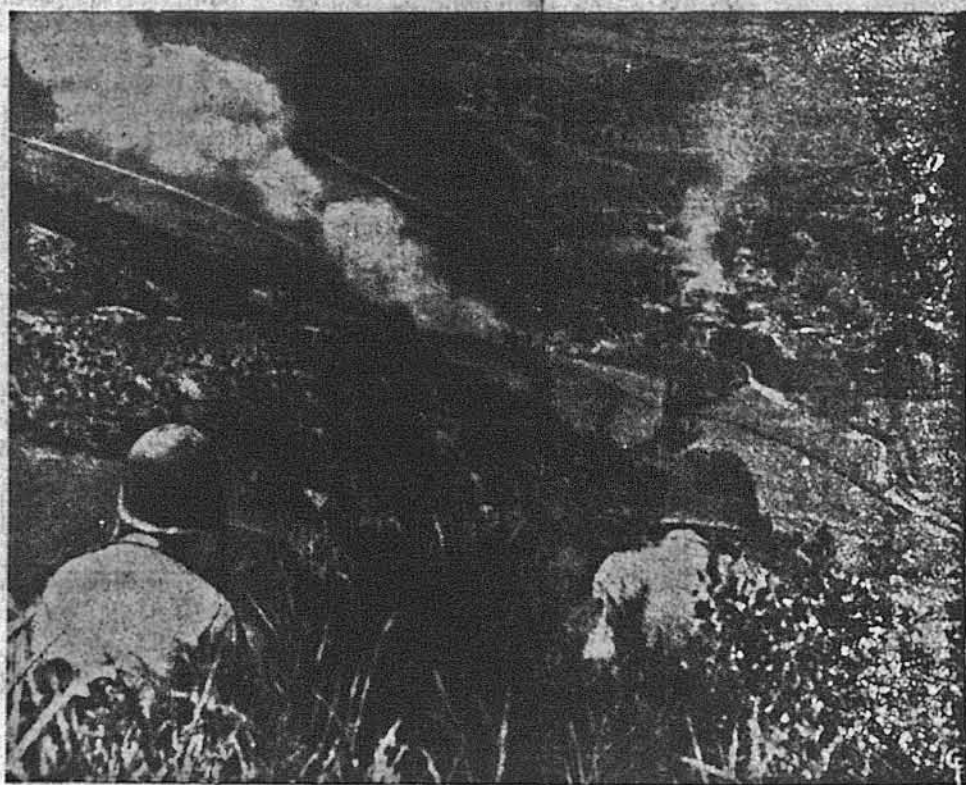
Прихильники адміністрації переконливі, що президент повинен мати право вирішувати за стратегічні і комунальні потреби до призначення матеріалів, що потрібні для війни. Представники обох палат погодилися, щоб у схваленні уже законопроектів в справі економічних контроль для президента поробити відповідні зміни. На їх підставі президент мав би доручити контроль над приділенням матеріалів, що потрібні для війни, без втручання секретаря торгівлі, як це було зпочатку ухвалено.

ПРЕЗИДЕНТ ТАВРУЄ ЗЛУ ВОЛЮ У ЗАЛІЗНИЧІМ СТРАЙКУ

През. Труман виявив, що представники залізничних братств заповіли страйк на залізничних цілої країни на понеділок однієї години після того, як вони дали йому заперення, що під теперішній час страйк не буде викликаний. Це виявив Труман на пресовій конференції, заявляючи, що заклик до страйку його заскочив. Він закликав представників юній злу волю, а навіть згадав за „дволичність“ спізмовників през. Трумана обіцяв оприлюднити спеціальну заяву в цій справі. В рішальних колах панує переконання, що президент перебере під управу федерального уряду залізничні на воєнний час, щоб запобігти нестачі транспорту і поширенні розбійства.

В АМЕРИЦІ

- 7.000 подорожних прибуло кораблями в один день до Америки в середу. Між кораблями був Гері Тейлор, який приїхав з імігрантами зі скандинавії.
- По дол. 300 на канцелярські прилади, включно з листовим папером, ухвалили собі конгресмени. Разом з попередніми фондами на таку ціль приділяється по дол. 800 на біжучий рік. Від початку теперішньої сесії Конгресу вони дістали разом по дол. 1.500 на такі цілі.
- Осторогу проти виробу комуністичних і фашистських фільмів видав сенат на адресу продюсерів. Осторога поновила в формі резолюції, яка не має правової тільки моральної сили.
- 16.000 поштових службовців відправлено з праці, бо поштовий департамент не дістав доволі фондів у бюджеті на біжучий рік. Тепер є обмаль листовища до розношення пошти по домах.

В ПЕРЕСЛІДУВАННІ ВІДСТУПАЮЧИХ ЧЕРВОННИХ, дві американські вояки сходять з танка, який зайнято „горба ч 3“ та наступачи ворогові на п'яти, пропріють замишений ним терен. Вищу це підноситься дим з корейської оселі, що була під обстрілом американської артилерії. В цій ділянці фронту на ріці Нактонг прийшло до переломних подій в теперішній війні.

КОМУНО-КИТАЙСЬКА НАПАСТЬ НА АМЕРИКУ В О. Н.

ЧЕРВОННИ КИТАЙ ДОМАГАЄТЬСЯ АКЦІ О. Н. ПРОТИ ЗДА ЗА ОБОРОНУ ФОРМОЗИ

Лейк Сокеес, 25. Липня. — Комуно-китайський уряд звернувся окремою нотою до Ради Безпеки Об'єднаних Націй, домагаючись відкликання призначеної президентом Труманом до оборони Формози американської Сьомої Флотії, та заповідуючи свою рішучість „визволити“ острів з „пазурів американських агресорів“. В ноті говориться, що Рада Безпеки є „зобов'язана“ засудити Злучені Дер- жави за їх „злочинну“ агресію проти Формози, яка не доконче мусить відновитися до Формози. В дальшому, нота не залишає жадного сумніву, що вона прийшла на замовлення Совєтського Союзу, щоб цим місячому совєтському представникові Ради на цей місяць. В ноті повно брудної комунистичної лайки на Злучені Держави, що позначилися загоріти більшовизм мові дороги в Азії. В ноті додано сказано: „китайський наряд не може толерувати цієї злочинної акції Злучених Держав та їх збройної агресії на територію Китаю, і рішаний звільнити з пазурів американських агресорів Формозу та всі інші території, що належать Китаю“. В дипломатичних колах вважається, що єдино ціллію цієї ноти є відповідно

АМЕРИКАНСЬКА ФЛОТА НА ПАЦИФИКУ ГОТОВА ДО ВСІХ ЗАВДАНЬ

Токіо, 25. серпня. — „Жаде“ військовиків ніколи не буде вповні задоволені відданням йому до розпорядження силами, але ми готові зустріти всі есенціальності“ — твердив тут вчора шеф американських військово-морських дій, адмірал Фоллс. П. Шермен, який разом з шефом штабу Армії, ген. Коллінсом, відбув раніше наради з ген. МекАртуром і опісля відвідав фронт в Кореї. Адмірал Шермен звернув увагу, що всі американські дії на Далекому Сході залежні від флотії, насамперед транспорту, що має до діла з величезними просторами. Проте, не тільки теперішня сила американської флотії, але й багаті лекції з другої світової війни дозволяють на повний оптимізм щодо участі цієї флотії не тільки в теперішніх подіях, зв'язаних з війною в Кореї та загрозою для Формози, але й в усіх інших, які могли б з теперішнього положення виникнути.

ГОТОВІ ВИМОРДУВАТИ СТО МІЛЬЙОНІВ КИТАЙЦІВ

Нью Йорк. Щоденник Бруклін Гл. покликуючись на кореспондента Річарда Стокса, обговорює 7-му точку Російсько-Китайського комунистичного договору, приймає за правду, що на підставі цієї точки самий китайський комунистичний уряд має подбати, щоб позбутися однієї третини китайського населення. Стокс твердить, що цей документ вивезено потайки з Китаю закордон і так цей план дійшов до загального відома. Сьома точка звучить (у дослівній перекладі): „З огляду на нестачу засобів, населення Китаю мусить бути зредуковане на 100,000,000 осіб, бо інакше не можна вижити людей в Китаю. Відповідні способи до сповнення цієї точки має придумати самий Народний Уряд Китаю“.

УКРАЇНЦІ ЗГОЛОШУЮТЬ О.Н. СВОЮ ГОТОВІСТЬ ДО БОРОТЬБИ ПРОТИ БОЛЬШЕВИЗМУ

Мюнхен, Німеччина, 25. серпня. — „Виконний Орган Української Національної Ради доводить до відома Організації Об'єднаних Націй про готовність українців взяти участь в боротьбі демократичного світу проти большевизму, бо переконали, що саме ця боротьба доведе до повної реалізації засад про право кожного народу на вільне і незалежне національне життя“ — пишеться в меморіалі ВО УНР до Об'єднаних Націй, пересланого на руки генерального секретаря — Тригве Лі минулого тижня. Оцінюючи війну в Кореї як фронт планованої акції керівних

ВІДСТУП ЧЕРВОННИХ НА ПІВНОЧІ І КОНЦЕНТРАЦІЯ НА ПІВДНІ ВІД ТАЙГУ

Токіо, 25. серпня. — Протягом вчорашнього дня і сьогодні вранці комунистичні війська на фронті здовж ріки Нактонг перемістили цілий ряд змін в своїх позиціях, що їх американська розвідка оцінює як підготовку до наступу на Тайгу з інших вихідних позицій, ніж досі. Комунистичні дивізії, що досі були сконцентровані на захід і на північний захід в безпосередньому віддаленні від Тайгу, — продовжували відступати переважно в північному напрямку. Американські стежі та передові загони успішно переслідували відступаючого ворога, розбиваючи відділи його задньої сторони, що прикривали відступ головних сил. Поодинокі американські з'єднання були загнані около п'яти миль у ворожу територію, не подібаючи сліду з недавнього там спротиву. Теж ворога артилерія, виходило б, змінила свої позиції. Розвідка ствердила, що червоні поспішно евакуують свої мости при чилки на фронті американської Першої Кавалерійської Дивізії зі східного на західний беріг ріки Нактонг. Вважається, що цей відступ має за ціль відтягнути головні комунистичні сили дещо в заплілля, перегрупувати їх та переорганізувати до нового генерального наступу. Проте, ціль загального відступу ворога в північному і північно-західному напрямках залишається ще таємницею. Американська розвідка стверджує, що „відступ ворога має загальний напрям до східного бережжя“. Передбачується, що червоні можуть перекинути свої головні сили на фронт біля Поганг і в той спосіб широким флангом обійти головний американський фронт та з двох майже протилежних боків, адовж схід-

ВІДСТУП ЧЕРВОННИХ НА ПІВНОЧІ І КОНЦЕНТРАЦІЯ НА ПІВДНІ ВІД ТАЙГУ

ного і південного бережжя, почати свій рішальний похід на Пусан, головну базу американського постачання. Вважається, що червоні намагаються відтягнути головні комунистичні сили дещо в заплілля, перегрупувати їх та переорганізувати до нового генерального наступу. Проте, ціль загального відступу ворога в північному і північно-західному напрямках залишається ще таємницею. Американська розвідка стверджує, що „відступ ворога має загальний напрям до східного бережжя“. Передбачується, що червоні можуть перекинути свої головні сили на фронт біля Поганг і в той спосіб широким флангом обійти головний американський фронт та з двох майже протилежних боків, адовж схід-

ВІДСТУП ЧЕРВОННИХ НА ПІВНОЧІ І КОНЦЕНТРАЦІЯ НА ПІВДНІ ВІД ТАЙГУ

Токіо, 25. серпня. — Південно-корейські війська включено тепер в ряди двох американських дивізій: Першої Кавалерійської та 25-тої Піхотної. Це має подвійну ціль: скріпити і доповнити склад цих дивізій, та зробити їх справді військовою силою Об'єднаних Націй в боротьбі за волю Кореї. У зв'язку з тим корейці перекладають окремий вишкіл. Стверджується їх велику босву вартість та „відвагу, що межує з героїзмом“ — заявив один з командуючих американських генералів.

ЗРІВНАННЯ СОЦІАЛЬНОГО ОБЗЕРПЕЧЕННЯ В ЕВРОПІ

Страсбург, 25. серпня. — Дорядка Асамблея Європейської Ради прийняла вчора одноголосно, тільки при шістьох голосках здержанні, рекомендацію для всіх західно-європейських урядів, щоб вони забезпечили в своїх країнах однакову систему соціального забезпечення. Взірцем під цим оглядом мала б послужити однакова система, яку вже ввели країни Бенелю (Франція, Бельгія, Голландія, Данія і Люксембург). Одним з головних добродієв, що їх ця система перекладає для робітництва, це постійний міжнародний характер забезпечення, що з нього користатимуться кожний робітник — без огляду на те, чи він працюватиме дома, чи виїжджатиме на заробітки до однієї з договірних країн.

М'КЛОЙ ПРО СОВЕТСЬКУ ПІДГОТОВКУ ДО ВІЙНИ В НІМЕЧЧИНІ

Бонн, Німеччина, 25. серпня. — Сьогодні тут проголошено звідомлення американського високого комісара для Німеччини, Джана Дж. МекКлоя, для державного секретаря Діна Ечесона, в якому вказується на підозрілий масовий військовий вишкіл „народної поліції“ та „військових загонів“ в зоні Німеччини. Вишкіл переводять професійні німецькі офіцери під советським наглядом в 50 окремих вишкільних таборах. Високий комісар в своєму звідомленні стверджує, що вишкіл цих німецьких „Берайтшафтен“ під советським прапором є не тільки „ядром великої мілітарної сили“, але теж переконує, що він переводиться не для внутрішньо-німецьких, але виразно закордонних призначень. Вишкіл відбувається під „військовим та ідеологічним оглядом“ — стверджується в звідомленні. Чисельну кількість цих „відділів поготиля“ обраховується на 50 до 100 тисяч осіб, крім около 300,000 „народної поліції“ та прикордонної сторожі, не враховуючи вже факту, що практично кожна молода людина в советській системі переходить військовий вишкіл. Ці факти, в порівнянні зі становищем західних аліантів, які ще вагаються дозволити німцям на 25,000 поліції, не збуджують серед німецького та європейського населення закладу великого довіри в оборонну силу і спроможності західних аліантів.

В СВІТІ

- У Ватикані побоюються, що комуно-чеський уряд планує відбудувати судову комедію над архієпископом Бераном, закриваючи йому „злу волю“ та „закладування“ в нападінні церковно-державних стосунків.
- Один лікар припадає на конки 600 пікитів — стверджує британський Медичний Журнал, додаючи, що такий великий відсоток лікарів є ще тільки в Злучених Державах та в Ізраїлі.
- Грецький уряд почав арештування видатніших комунистів, що у зв'язку з війною в Кореї знову почали підносити голову.
- Чехословаччина, за прикладом Мадридської та інших сателітів, в останньому знову підвищила цілу свою господарську п'ятирічку, збільшуючи вже пожеж людські сили „люди“ для закріпощення селян та робітників.
- До Об'єднаних Націй зголосився ще один советський представник, якийсь Николай Скавров.
- Представник Перу поставив на порядку денного Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй резолюцію в справі відкликання дотеперішніх обмежень стосунків О. Н. та їх членів з Іспанією.
- Швеція вважає, що її приєднання до Атлантичного Пакту було б для неї „дуже високим“ з огляду на советського сусіда.
- Советський уряд відмовився продовжити право на побут єдиному в Москві католицькому священикові, французькому парови мінжарові католицької колонії, зложеної головно з дипломатів та їх родичів.

СВОБОДА SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sunday, and holidays
by the Ukrainian National Association, Inc.
at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J.
on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130
of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	\$10.00	One year	\$10.00
На пів року	\$5.25	Six months	\$5.25
На три місяці	\$2.75	Three months	\$2.75
В Джерсі Ситі і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	\$12.00	One year	\$12.00
На пів року	\$6.50	Six months	\$6.50
На три місяці	\$3.50	Three months	\$3.50
Число з понеділка (з англійською частиною):		Monday's issue (the Ukrainian Weekly, English language supplement):	
На рік	\$3.00	One year	\$3.00
На пів року	\$2.00	Six months	\$2.00
Кожна зміна адреси коштує 10 центів.			
За оголошення редакція не відповідає.			
Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.			

МЕРТВІ ДУШІ

Комуністичний фронт в Америці ослаб, більшовицьких полпентачів щораз менше. Відвертаються від Москви навіть такі американці, що довгими роками бачили в Вашингтоні тільки "восьмих підпалачів", а в Москві тільки самих "миротворців". Залишив уже "Прогресивну Партію", яка є під контролем комуністів, навіть Генрі Волес, для якого Сталін ніколи не був агресором, ні Кремль центром московсько-більшовицького імперіалізму. Пише Нью Йорк Таймс, що — поміняючи великі помилки Волеса — він вкінці таки повів себе так, як можна було надіятися, як тільки його країна знайшлася у великій небезпеці. Часопис підкреслює, що хоч він не погоджувався з Волесом, але ніколи не сумнівався щодо його патріотичних почувань.

Як бачимо, заходять великі перемиї в умах і серцях багатьох американців, що стали комуністами з переконання, чи були тільки їх полпентачами, часто через брак знання правди про Совети, чи як жертва таких людських недовідань, як амбіція і жажда пімсти, головню політичної. Тільки між одними українськими комуністами — без змін! Тільки "українські волесівці", що так захоплювалися весь час Волесом, його похід небеса носили і при виборах за ним агітували, далі стоять при своєму і не можуть здобутись на слово критики московської політики ні щодо України, ні щодо Америки.

Виглядає, що горбатого й могила не направить. Навіть не знати, як собі це погане явище пояснити. Бо ж живемо на волі, а не під терором. Можемо помилятися, але масмо вільну волю і можливість свобідно вернутися на правильний шлях, перевірити свої погляди і мушно виявити свою помилковість. Можна навіть далі щодо дечого сумніватися, але в моменті, коли важиться доля рідного народу і рідної країни, нема місця на сумніви щодо питання, по чимі бої бути. Такий порухаюнок з своїми думками і з своєю душею уже зробив не один американець-советофіл. Д-р Френк Кінгдон каже, що для ліберала, який є в першу чергу гуманною людиною, таки дуже важко погодитися з тим, що треба зброїтись і бути готовим до війни з Советами, коли зважити, що атомова бомба готова знищити цілу цивілізацію. Але що робити, пише він, коли піддається советському режимові й комунізмові, означає це більше знищення людської цивілізації, ніж те, яке може спричинити атомова бомба. Дотого по знищенню, яке спричинила б атомова бомба, могли б вільні люди бодай взятись наново розбудувати цивілізацію.

Не легко так думати людям, які звикли глядіти на все з гуманітарного боку, пише далі Кінгдон. Проте треба думати і треба сказати останнє слово. Піддається Советам, значить заризикувати "світловою катастрофою", а на таке вільна людина зважитись не може.

Цей приклад вказує, що багато американських лібералів, які довгий час одушевлялись Советами, вже перевели у своїх головах основну, глибоку ревізію своїх давних поглядів і погодили в чесний і патріотичний спосіб свою душу з своїм народом і своєю країною та її добром. Тільки комуністи і "волесівці" українського роду остали далі тими, що й були! Для них Україна "вільна" і "воз'єднана" та "щаслива" в "дружбі" з "старшим братом". Подібного щастя вони ще бажали б і в Америці.

Важлива суспільна революція

Докишо новий закон про суспільне забезпечення ще не підписаний президентом. Деякі домагання президента не увійшли до нового закону, однак тому, що сенат ухвалив його голосуванням "на око", без замітної опозиції, а перед тим палата репрезентантів ухвалила його майже одностайно, бо тільки один голос був проти, треба надіятися, що президент скоро його підпише, хочби тому, щоб закон міг увійти в життя вже від вересня, як це кається в самім законопроекті.

Праця над новим законом йшла від року в конгресових комісіях. Час від часу появлялися звідомлення про її поступ. Змагання йшли в двох напрямках: 1. Щоб збільшити користі, які признає теперішній закон про старечу пенсію; 2. щоб допустити до користей з суспільного забезпечення нових робітників. В однім і другім напрямку досягнуто великі успіхи. Стареча пенсія для таких, що вже тепер її побирають, буде підвищена пересічно на 77 з половиною відсотків, а деякі дістануть майже подвійну пенсію. Свіжих робітників з різних затруднень, головню в рільництві і домашніх услугах, як теж і самостійних робітників-бізнесменів, допущено в прибілній кількості 10,000,000. Разом буде тепер обнятих системою суспільного забезпечення 45 мільйонів осіб.

Поодинокі постанови будуть подані в цілості негайно після підпису законопроекту президентом, однак вже тепер багато робітників зголошують за поясненнями щодо тих змін до бюр суспільного забезпечення. Нових робітників допустять до забезпечення вже від 1 січня 1951 р. з інших постанов деякі ввійдуть в життя негайно, інші поступнево.

Загально пишуть, що правлений закон про суспільне забезпечення є як не найважливішим, то одним з найважливіших законів, ухвалених 81 Конгресом. Загальну увагу звертає на себе цей закон тим, що на нього погодилися обі великі політичні партії, тобто Демократична й Республіканська, без опозиції.

Саме оця згідливість вказує на велику перемиї в поглядах усього громадянства впродовж останніх 15 років, тобто від часу появи в 1935 році теперішнього Акту про Суспільне Безпечення.

Коли в 1934 р. появилися перші згадки про наміри адміністрації през. Френкліна Д. Рузвельта завести суспільне забезпечення, в таборі його політичних противників аж закипіло. Тому, що зближалися вибори, деякі газети видрукували великими заголовками остерогу, що Рузвельт хоче завести "песі нумери" на робітників, які, як вільні американці, не були до того часу ніде зареєстровані. Ці остероги пожевкли разом з папером, на яким були надруковані, однак пам'ять про них збереглася між живучими людьми для пригадки, на які то перепони натрапляють часто великі суспільні реформи.

Тепер, з нагоди ухвалення поправленого Акту про Суспільне Безпечення, пригадують, що суспільне забезпечення в Америці було історичною кофичністю. Фінансовий крах з 1929 р. викликав загрозу нужди. В 1932-3 роках було яких 15,000,000 людей, які не могли найти праці. Для порівняння варта згадати, що під теперішню пору нараховують тільки 3,500,000 безробітних, хоч кількість населення впродовж загаданого часу дуже збільшилася.

Успіх суспільного забезпечення треба теж приписати у великій мірі підприємцям-біз-

несменам, хоч вони поставились прихильно тому, що робітничі юнії почали домагатися старечих пенсій і забезпечення на випадок безробіття від самих підприємців. Очевидно, що підприємці волять, щоб такий тягар перебрав на себе хтось інший. Крім того ведення самої адміністрації при забезпеченню вимагає таких спеціалістів, які не мають нічого спільного з підприємством.

При тій нагоді пригадаємо, що суспільне забезпечення перевів був уже на великі розміри німецький канцлер Отто Бісмарк в рр. 1884-1889. У Великобританії перевів це Лойд Джордж в 1911 р. Після першої світової війни суспільне забезпечення стало обов'язковим майже в кожній країні і теж цій обставині треба завдячувати перемиї в способі думання навіть серед консервативних кол американського населення.

Хто пам'ятає часи з-перед першої світової війни в Америці, мусить прийти до висновку, що теперішня швидка перемиї в способі думання цілого громадянства в суспільно-економічній діяльності є свого роду мирною внутрішньою революцією.

Як гандльовано українськими землями

Нешонодавно Державний Департамент у Вашингтоні видав друком 15-тий том документів, що стосуються політичних справ перед і підчас останньої світової війни. В 1940 р. повстала в Нью Йорку Рада для Захоронних Справ і 1941 р. вона ввійшла в тісний зв'язок із створенням тоді у Вашингтоні сектором спеціальних дослідів при Державному Департаменті. Цей сектор стояв під керівництвом економіста Льва Пасволско-го. Після вибуху японсько-американської війни през. Рузвельт дав цьому секторові широкі уповноваження і згадані організації стали т. зв. Дорадним Комітетом для повоєнної політики ЗДА.

Тим комітетом кермував державний секретар Кордел Гол і підсекретар Соммер Велес. У склад того комітету входили м. і. такі особи: Норман Дейвіс, видавець "Форейн Ефферз" Г. А. Армстронг, державний підсекретар Дін Ачесон і Адольф Берлі, ватиканський посол М. Тейлор, географ Айсай Бовман, Ен О'Гер Мк. Корник з "Нью Йорк Таймсу", Б. Коген і Пасволскі. У працях цього комітету брав участь також Алджер Гісс а господарським референтом був Джуліан Вадлі, викритий пізніше як советський агент. Цей власне комітет почав 1942 р. працю над польсько-советською границею і цій справі віддано сім засідань.

Цей Дорадний Комітет збирав усі доступні матеріали в даній справі і на їх основі видавав меморіали, які постійно мали перед собою ті, що вели політичні справи ЗДА. Із справ, що безпосередньо торкаються українських земель, проголошено в згаданому виданні три документи. Перший обговорює національний склад земель на схід від лінії Сяну і Буга. Дані оперті на польському списі людности з 1931 р. із застереженням, що процент поданих поляків є пересадний. Стверджуючи, що Польсія і Волинь мають дуже мало поляків, цей документ уважає складною справою Сх. Галичину, де процент поляків досить високий (понад 40%). Другий документ з 23 березня 1943 р. розглядає різні можливості і вигляди вирішення польсько-советської границі. Беручи до уваги моменти стратегічні, національні і господарські, цей меморіал пропонує 10 компромісних розв'язок, які віддають Польщі або цілу Галичину, або тільки воєвідства львівське і станіславське. В авторів цієї кон-

Українській дитині українське виховання

Місяць серпень добігає до кінця, скінчиться незабаром і золотий час вакацій. Школа відчинить свої брами і молоді знову засяде в шкільні лавки. Одна частина нашої молоді найдеться в державних школах, друга в парохіальних, зорганізованих тут і там при наших церквах.

Звісно, що яка молодь, таке і майбутнє нації. І тому бажано зі щирого серця, щоб наша молодь пізнала всі скарби знання, всі здобутки загально людської культури. Але бо й прагнемо ще чогось більше. Хочемо передати нашій молоді наші власні, духові цінності. Великий Дух вивідує українську націю на шлях буття не голіруч, а обдарував її дорожочинним віном. Він вложив в її груди ніжне серце, що вміє глибоко відчувати дош-недолю ближнього. Він вдмухнув в неї чутливу душу, вразливу на красу. І дав їй мову милозвучну, як мелодія соняшних арф. Те придане передають з дорібком батьки на синів, матері на дочок, з покоління на покоління, відколи існує український рід.

Нашим найважливішим завданням є вдержання молодого покоління при нації. Це може здійснити в першу чергу школа, при гармонійній співпраці з домом. Самі батьки, абсорбовані працею, ніяк не встигли дати дитині національне виховання. А рештою молодого ума не зворушують сентиментальні спомини бабусь про солом'яну стріху, вишневі садок і верби при дорозі. До дитини, яка виростає (Докінчення на стор. 3-тій).

Цепці було ще очевидне бажання не допустити советів до Карпат, щоб не дати їм доступу до середньої Європи, особливо до Чехословаччини. В широкому розділі, присвяченому національним справам, цей матеріал розглядає польську, українську і білоруську людність земель, що після пакту Рібентропа й Молотова були захоплені советами. Меморіал тільки в львівському воєвідстві признає полякам чисельну перевагу. Вказуючи на білорусів, меморіал уважає, що вони тягнотіють до підсоветської Білорусі. Що ж до українців, то в меморіалі читаємо, що справа з українцями стоїть інакше. В рр. 1919-39 "дуже небагато" було за приєднанням до УССР. Коли б вони мали вибір, читаємо далі, — більшість українців була б певно за незалежною зах. українською республікою, яка обіймала б Закарпатську Русь і північну Буковину, Галичину і Волинь. Але така розв'язка як і в 1919 р. нині неможлива.

Третій документ з 19 травня 1943 р. є остаточним опрацьованням справи польсько-советської границі (Соммарі пейпер), тобто це був остаточний звіт для през. Рузвельта. Цей документ теоретично стоїть на базі Ризького трактату, але зазначає, що Росія на нього не погодиться і, в результаті, треба змагати до обопільних переговорів між поляками і советами. Лінія Курзона мала б бути максимум, що можна було б дати советам, але без львівського і станіславського воєвідства, щоб недопустити до спільної советсько-чеської границі. Влучення українців з Галичини до СССР комітет уважав безцільним.

Тимчасом советська ситуація на фронті завдяки американській допомозі дуже поправилася. ЗДА бачили в советах свого зника, і, очевидно, почали пристосовувати й свою післявоєнну політику так, щоб наситити і советів. Ще один пізніший документ з 28 липня 1944 р. згадує про те, що при усталюванні границь треба б узяти до уваги і бажання безпосередньо-тим зацікавленої людности, — але це все було вже, тільки теоретичне говорення. Незабаром в Ялті Сталін поклав домагання до Львова як неуступну умову. Очевидно, "про всі справи і настрої в Дорадному Комітеті він був поінформований не згірше, як сам Рузвельт через своїх викритих (і ще невикритих) шпигунів". Але, заки Сталін поклав свої домагання, справа зах. українських земель була вже фактично вирішена в Дорадному Комітеті. Не зважаючи на те, що той Комітет знав дуже добре, що українці хочуть незалежності і навіть не спитавши населення, чи воно хоче йти під советське ярмо, Комітет зробив собі з українських земель і їх людности об'єкти торгу. Сталін у тій торгівлі навіть не заплатив американцям доброю монетою, вистачили фальшиві рублі.

Участь Гісса і інших советських агентів у тім Комітеті видає понуру тінь на всю тодішню американську політику і всі її практики, що досі покутують в її закордонній політиці. С. Г.

рені", натомість у разі найменшого підозрілого спостереження бігти до свого малого власника і мовчки повідомити його.д. Всю цього навчили Бровка Михайлик і ще інші партизани, що вчили теж усього самого Михайлика. Обидва — Михайлик і Бровко — мали партизанські здібності. Вони пильно вчилися і нічим у світі не журилися. Цим способом дуже скоро зовсім "присохли" до відділу, так, що нікому не приходило на думку їх позбуватися.

М. Дмитренко. МИХАЙЛИК

Оповідання з української визвольної боротьби наших днів.

На великі просьби взяли зі собою Михайлика. Як зачарований сидів Михайлик на цьому самому примурку біля будинка НКВД і дивиться, як ясне полум'я било з решток будинка в небо. При світлі пожежі видно було, як на великому домі побіч повстанців пропагандисти малювали, вмоучуючи в відро з фарбою грубі квачі, величезні лозунги: "Смерть Сталіну!", "Воля народам..." Михайлик бачив, як під руками чорних у темряві ночі і ясных у світлі пожежі постатей, мов величаве вогняне пророцтво, родились великі полум'яні літери. Михайликові мороз шов поза шкіру. Тому здавалося, що це пови-

тий — це енкаведист.

На Голешівці здалеку чути стрілянину. Коли Михайлик підійшов ближче, все втихло. Михайлик бачив лиш людей, що виринули і виринули спід руїн жидівської божниці, ніби встаючи з мертвих. Він уже чув, що під божницею є просторі льохы.

Михайлик дивився широко відкритими очима. Він бачив, як старі, зовсім дорослі люди плакали і хлипали, вони обіймали один одного і стріляців із відділу, що стояли кургом зняжковілі і зворушені. Михайлика теж вхопив якийсь вусатий панисько і так цілував, мало не задушив. Михайлик тільки витирається тепер від цих поцілунків і від гострої щітнини, що добре подрапаля його. Всі тут щось оповідають і сміються. Якесь гарна молода пані вхопила шапку молодого стрільчика і з слізми цілує Тризуб: "Це наш святий знак". Михайлик дивиться захоплений; він теж зробив би так, як вона. Як прегарні і добрі наші стріль-

ці. Він не покине їх ніколи, ні мене і не відіслали додому". — журиться Михайлик.

Дві зелені і біла ракети кличуть усіх до відходу. Михайлик разом із групою стрільців із Голешівки попрямував у тайок за містом і далі в ліс. Всі оповідали про перемогу. Бій. З наших ніхто не вбитий, найгірше було біля штабу НКВД. Назар убив капітана сержанта. Дуб одною серією — 3 енкаведистів. Когут — лейтенанта, має його зброю і торбу з документами. Випущено 170 в'язнів на Голешівці, 60 — у місті та ще якихсь із міліції. Лозунги вишили гарно, спалено магазин амуніції — гомонить звідусіль. Також про Михайлика оповідають, він нині герой дня.

На другий день ранком, несподівано швидко і добре справившись із своїм завданням, Михайлик повинен би вертатись додому.

Та на дорозі відступу повстанців, у дуже зручному місці для квартирування знахо-

дяться військові большевицькі бараки, ніби дроворубів. Туди не пускають нікого з населення. Іде про те, щоб відатися, скільки менш-більш большевиків та чи це дійсно дроворуби, чи, може, "червонопагонники", чи ч. а.; у всіх цих трьох випадках відлові треба інакше повестись. По надумі командирові виглядає, що це завдання якраз було б добре для Михайлика. І тому Михайлик, замість іти додому, дістає три кози, які мають втікати йому і за якими він може прибігти аж під самі бараки, роздивитись там і, що буде можливо, розвідати. І з цього завдання Михайлик в'язується дуже добре: дроворуби, щоправда, зловили його біля бараків, та це вийшло йому на здоров'я. Хлопець побачив, що бараки є чотири, а в кожному місяця може на 20—30. Дроворуби без зброї, тільки деякі озброєні, які "на інших кричать". З таких реляцій ясно виходить, що це каральний табір для колишніх червоноармійців, яких

задня їх окремої "ненадійності" зокрема пильно ізолюють від населення. Значить, у лісі можна квартирувати, а в бараки треба підсипати листівки.

Подібних завдань для Михайлика знайшлося більше. Спочатку ще пригадували йому, це Михайлика зовсім не тішило, що за день чи два він має вертатись додому. Але згодом відділ відійшов далі, і вже, на радість Михайликові, про дім не було мови.

Для Михайлика знайшовся невеликий мундур із трофеїв із райцентру, який відповідно скоротили і звузили йому. А незабаром ще — мале італійське емпі, що непотрібно покутувало на станиці. Білі штапони пішли до цінних реквізитів для житку під час розвідки. Михайлик бігав у своїй рубашці й енкаведіських галіфе, з емпі на рамені та невідлущим Бровком. Бровко теж поволі набирив "партизанської оглади". Він причу-вався негослоно брехати і не крутитись, непотрібно "по те думку їх позбуватися."

Дам'ян Горнятевич.

Перший з'їзд українських учених у Львові в 1848 р.

4)

І так у четвер, дня 19. жовтня відкрито перший з'їзд українських учених у Львові. На початку відправлено соборну Службу Божу, в якій брало участь 12 священиків у супроводі „прекрасного“ (за словами звітодавця) — хору. Опісля в 11 годині всі учасники з національними відзнаками увійшли до залу. Вже сама декорация стін у залі засідань спричинялася до „святочного настрою: перший раз українці зійшлися в тому місці, де ціле довкілля пригадувало їм про їхню національність. Під портретом цисаря Фердинанда схрещено два жовто-блакитні прапори, нікня й колони вкращено теж національними стягами, а на синіх щитах висіли герби галицької України — золотий лев на скалі. Залував у залі ще спільний спів: „Дух святий“, після чого голова „Галицько-руської Матиці“ крилошанин Михайло Куземський перший виступив із промовою, довершуючи акту відкриття. Він противстав дві епохи в історії України: колишній блеск держави Ярослава, Данила й Льва тогочасній руїні й тріумф української мови на королівських дворах Європи з нинішнім цим мови в новітніх часах, „яка скрилася вже тільки під сільські стріхи“. Але одне тут спільне — говорив він далі, — „грудь руська криє і тепер таке саме серце, яке було за часів наших князів, серце, що любить віру своїх батьків, гостинність, щирість і правду... Мусимо старатися, щоб наш нарід ці дороги права, вроджені людині, які йому повернула свобода — точно пізнав, ширю полював і цілим тілом та душею до них привав. Ми добре пізнали, що тепер, коли всі народи зробили такий-великий поступ у науках, нам не вільно скласти рук і чекати на Боже милосердя, що може при щедролубивості других і нам попаде якийсь кусок; ми пізнали, що й нам слід вийти до праці в дусі часу, в дусі правди і свободи й ще тільки в терпінні, умовах для просвічення слід зробити все можливе, не жалючись ніякого труду“.

Самозрозуміло, що вже вище наведені слова о. Куземського характеризують якийсь-краще його національний почування. Може не від речі буде

УВАГА! УВАГА!
НЬО ЙОРК І ОКОЛИЦЯ!
День Української
Національної Жалоби
В НЕДІЛЮ, 27. СЕРПНЯ 1950
в годині 7:30 вечора
В УАП ЦЕРКВІ СВ. ВОЛОДИМ.
при 334 Іст 14-у вулиці

заходами
ФІЛП ОБ'ЄДНАННЯ ДЕМОКРАТИЧНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ
в Нью Йорку
буде відслужена
ПАНАХИДА
по 7 мільйонах замучених голодом
більшовицької червоної
Москви в 1933-му році українців.
Після панахиди в залі церкви
відбудеться
ЖАЛІБНА АКАДЕМІЯ.
Запрошуємо все українське громадянство до чисельної участі в Панахиді та Академії.
Управа ФІЛП ОДУМ.

УВАГА! НЬО ЙОРК, НЬОАРК І ОКОЛИЦЯ!
УКРАЇНСЬКИЙ ЧОЛОВІЧИН ХОР „ТРЕМБІТА“
— влаштує —
В СУБОТУ, ДНЯ 26. СЕРПНЯ (AUGUST 26) 1950
В САЛІ УКРАЇНСЬКОЇ ЦЕНТРАЛИ
при 180 William Street, у Ньюарку (Newark)
ПЕРШІ ПОВАКАЦІНІ ВЕЧІРНІ
Початок о годині 8:30 вечора. Вступ \$1.00.
Орхестра Братів Оліярчуків.
Усіх, що бажають гарно забавитися, запрошує — **Управа Хору.**

УВАГА! Стайт Vermont і околиці! УВАГА!
Отрим повідомляємо усіх українців замешкалих в Вермонті та сусідніх стейтах, що в **ЧЕРВНІ 1950 р.** зорганізовано в **BRATTLEBORO, VT. ПЕРШІЙ ВІДДІЛ У. Н. СОЮЗУ** під назвою
„ГОМІН“ 12. ВІДДІЛ У.Н.СОЮЗУ
До заряду „Гомін“ вибрано:
Т. Коршенюк, президент; **І. Кукіль, касир;**
Р. Романішкін, секретар.
У всіх справах просимо звертатися за інформаціями до секретаря:
Mr. ROMAN ROMANYSHYN,
19 CANAL STREET, BRATTLEBORO, VT.

ЛИСТИ З АМЕРИКИ

14. На внутрішньому фронті

Війна в Кореї приносить зміни і у внутрішнє життя Америки, про які неодмінно згадають наші громадяни у своїх листах закордон до друзів. Може чийсь син, або сусідів хлопця, були вже покликані до військової служби. Можливо завод перейшов від мирного виробництва на військову продукцію. А може господаря, пішовши купити їжі, виявила, що якихось продуктів нема у продажу. Про всі ці речі говорять і думають наші люди, про це ж вони напишуть і в своїх листах закордон.

Проте, говорячи про ці речі, треба завжди мати на думці справжню картину зусиль, що їх роблять американці і що про них наші громадяни хотіли би написати. Ваша країна тепер робить всі необхідні кроки, щоб на заклик Об'єднаних Націй, зустріти агресію армій північних комуністів у Кореї. Отже вона готується до того, щоб у майбутньому зможти взяти участь у поліційній акції проти безжалюсних порушників миру і бути до того належно підготованою.

Пишучи листи, звичайно не треба поширювати вражень, що Злучені Держави охопле-

ні гістерією, або надзвичайним хвилюванням, або що вони ставлять тепер всю свою економіку під контроль військовому часу. Але треба в листах показати, що наша країна буде робити все можливе, щоб бути сильною і належно нести ту відповідальність, що вона взяла на себе у міжнародних справах.

Пишучи листи, можна підкреслювати всі ці думки, повідомляючи про буденні справи рідного міста. Говорячи про призов до армії, про недостачу продуктів, про перехід до військових замовлень на заводах, можна, наприклад, написати: „Ми тепер стежимо за військовим станом на Далекому Сході і в нашому місті ми навіть почуваємо хід цих подій. Наша країна виконає свій обов'язок не тільки в Кореї, а всюди, де б не з'явилися агресори. І тут, дома, ми не нарікаємо на буденні труднощі, чи недостачі, що від того можуть повстати. Справа може затягтися, вона може від нас вимагати більше, ніж ми сподівасмося, але ми готові зробити все, що може бути потрібним.“

У своїй недавній промові перед Конгресом Президент Тру-

„ТРЕТІ ГЕНЕРАЦІЯ“ В ЗООЛОГІЧНОМУ ГОРОДІ У ФІЛАДЕЛФІЇ. Це мале oranгутан, що є вже „третьою родиною“ свого роду у Філадельфійському зоологічному городі, має тільки один тиждень, але молоко з пляшками вже тигне „як старе“.

мен висловив справжні почуття нас усіх. Варто повторити дещо з того, що він сказав, бо його слова надзвичайно просто і ясно виказують цілі і наміри американського народу: „Американський нарід, разом з іншими вільними народами, прагне до нової ери в історії світу. Ми прагнемо світу, в якому всі люди можуть жити у мирі і свободі, постійно покращуючи умови свого життя і маючи уряди, які самі собі вільно обрали. Ми не прагнемо прислати нової території, або панування над іншими народами. Ми твердо вирішили підтримувати наш демократичний устрій, щоб американці і тепер, і в майбутньому, могли мати особисту свободу, можливість економічного розвитку і політичну рівність. Ми намагасмося розвинути багатство і добробут нашої держави, але ми знаємо, що наше майбутнє неподільно зв'язане з майбутнім інших вільних народів. Ми сміливо і з вірою бу-

демо йти цим обраним шляхом, бо несемо в серцях полум'я свободи. Ми боремося за свободу і мир, з Божим благословенням ми переможемо.“

● Нафтар-мільйонер Френк Філіпс помер в Атлантик Сіті в 76 році життя. Він був замолоду стріжем і голярем. Доробився мастику

З ЖИТТЯ ГРОМАДИ І ОРГАНІЗАЦІЇ

Нью Йорк, Н. Й.

В пам'ять жертв большевицького голоду

З ініціативи Організації Об'єднання Демократичної Української Молоді м. Нью Йорку в неділю, 27. серпня 1950 року, в Українській Автокефальній Православній Церкві Св. Володимира на 14 вул. Схід м. Нью Йорку відбудеться панахида по 7 мільйонах українців, замучених у 1933 році большевицьким голодом. Після Панахиди в церковній залі відбудеться жалібна Академія з участю хору церкви св. Володимира та інших українських мистецьких сил. Початок о год. 7:30 вечора.

Присмо всі українські організації й все свідоме громадянство взяти участь у цій Національній Жалобі й цим продовжити започатковане в Європі відзначення жалобою дня пам'яті Мучеників. Управа Об'єднання Демократичної Української молоді м. Нью Йорку

на нафті в Оклахомі. Як бізнесмен він опікувався мистецтвом і наукою.

УВАГА! — НЬО ЙОРК І ОКОЛИЦЯ!
ОРГАНІЗАЦІЯ ОБОРОНИ ЧОТИРЬОХ СВОБІД
УКРАЇНИ, 2-й ВІДДІЛ В НЬО ЙОРКУ
— влаштує —

В СУБОТУ, 23. ВЕРЕСНЯ 1950
(September 23, 1950)

ПЕРШУ ОСІННЮ ЗАБАВУ

В ВЕЛИКІЙ ЗАЛІ „БЕТОВЕН ГАЛІ“

при 210-214 Е. 5 Ст., Нью Йорк, Н. Й.

Початок о годині 9 Р.М. Вступ на залу \$1.00

Буфет у власному заряді. — Орхестра Кінг-а.

Прохасмо всі українські Організації міста Нью Йорку здержитися на цей день з забавами, а українське Громадянство о численну участь.

Komitet.

● У ПРОГРАМІ ВИСТУПИТЬ: МУЖЕСЬКИЙ ХОР З ШКАГО
ХОР СТЕЙТУ НЬО ДЖЕРЗІ — ІВАН КОЗАК, ТАНЦЮРИСТ
ГРУПИ УКРАЇНСЬКИХ ТАНЦЮРИСТІВ З Н. Й.

ЛІГА УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ ПІВНІЧНОЇ АМЕРИКИ
ВЛАШТУЄ СТАРАННЯМ

Українського Комітету Митрополітальної Округи

МУЗИЧНИЙ І ТАНЦЮВАЛЬНИЙ

ФЕСТИВАЛЬ

3-го ВЕРЕСНЯ 1950, в год. 2:15 пополудні

CARNEGIE HALL

57TH STREET AND 7TH AVENUE • NEW YORK

КВИТКИ: \$3.00, \$2.40, \$1.80, \$1.50 до закупна в:

СУРМА, 11 Іст 7-ма вул.; НАШ БАЗАР, 151 Елсено А, в Нью Йорку

„СВОБОДА“, 81-83 Гренд Ст., Джерсі Сіті, Н. Дж., або пишуть до

Ukrainian Metropolitan Area Committee, Hotel Commodore, New York City

● ЙОСИПА ЧУЧМАН, 17-ЛІТНЯ СКРИПАЧКА ●
ВИЇМКИ ЗІ „ЗАПОРОЖЦЯ ЗА ДУНАЄМ“ З МАРІЄЮ ЛИСОГІР
● МАРІЄЮ БОДНАР - ОСИПОМ СТЕЦУРОЮ - ПЕТРОМ ТАРБІЕМ ●

ПОЗІР! КАРТЕРЕТ, Н. ДЖ. І ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР!

ЗАХОДАМИ УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ПАРАФІ СВ. ВМЧ. ДИМИТРІЯ

і з нею злучених Організацій, відбудеться

II ЄТ II II

Український Православний День на Сході

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 3. ВЕРЕСНЯ 1950 РОКУ

В УКРАЇНСЬКОМУ ПАВІЛЬОНІ

691 ROOSEVELT AVENUE, CARTERET, NEW JERSEY

Початок о годині 2-гій пополудні.

О годині 10:15 ранку СОБОРА СЛУЖБА БОЖА в місцевому храмі св. Вмч. Димитрія

О годині 2. пополудні ВЕЛИЧАВНИЙ КОНЦЕРТ при участі Церковних Хорів місцевої

і дооколичних братніх громад, і виступ укр. танцюристів. Короткі привітні промови.

Після Концерту ЗАБАВА З ТАНКАМИ при звуках Eddie and His Golden Serenaders орх.

Простора площа коло нашого Українського Павільону вигідно примістять усіх Шановних Гостей. (На випадок непогоди в Павільоні теж є місце для всіх, хто приїде до нас).

Комітет укліноно запрошує Братні Українські Православні Громади з їх оо. Паро-

хами, Урядниками і Організаціями — Ньюарк, Пассейк, Бейон, Трентон, Мілвілл, Н. Дж.,

Аллентан, Честер, Ковтсвілл, Філадельфія, Нортгеттон, Па., Вільмінгтон, Дел., Нью Йорк,

Гемстед, Гіксвілл, Бабилон, Істпорт, Н. Н., Бріджпорт, Конн., як також усіх православ-

Українській дитині українське виховання

(Довіщення зі сторони 2-ої)

в зовсім інших обставинах, не дуже промовляють оті „патріотичні декорації“. Молода людина запитує, які цінності вносить Україна в загальнолюдську культуру, що вкладає в це українська наука і українське мистецтво. І яким завданням виховника є відповіді задовільно на ці питання. А хіба не можна тепер нарікати на недостачу матеріалу, головне в так важкій емоційній ділянці виховання. Українська література, що зовсім не відстає від всесвітньої своєю якістю, виростаючи з українського корення, вносить в неї оригінальний підхід. Українська історія, насичена героїзмом боротьби за волю, як може ні в одній іншій нації. Українська пісня, що оспівує всі моменти життя, своїм багатством мелодій заворожує всіх і вся. Українське мистецтво кисти: чи церковне, що виростає з безсмертних, візантійських первозорів, творить нові форми; чи світське, що виходячи з української душі, вносить нову тематику і новий кольорит. Незрівняне і єдине в світі українське, народне мистецтво: вишивки, тканини, писанки і різьби. Те все наша невичерпна скарбниця прекрасного, виховного матеріалу і на ній належить виховувати українську дитину.

Питання організації української школи на американському терені частинно розв'язане. Є тут ряд парохіальних шкіл, цілоденних або вечірніх. І якраз у них можна знайти місце для національного виховання нашої дитини. Треба тільки доповнити їх навчальні програми. На цьому

теж треба подумати про відповідні підручники, про лектуру, та про вакаційні учительські курси на майбутнє. Очевидно, що до цього потрібний ще й відповідний педагогічний осередок, який провадив би ту всю працю. Пам'ятаймо, що добре ведення школи — це ясне майбутнє нашої нації і нашої церкви.

БАЛЕТНА ШКОЛА

ПІД КЕРІВНИЦТВОМ ПРІМА-БАЛЕРИНИ

ВАЛЕНТИНИ ПЕРЕЯСЛАВЕЦЬ

ПОЧИНАЄ НАУКУ

І СТАРША ГРУПА:

перша лекція у **ВІВТОРОК, 29. СЕРПНЯ**, год. 4 Р.М.

ІІ. МОЛОДША ГРУПА:

перша лекція у **СУБОТУ, 2. ВЕРЕСНЯ**, год. 3:30 Р.М.

ІІІ. ГРУПА (НЬОАРК):

перша лекція у **СУБОТУ, 2. ВЕРЕСЯ**, год. 11:30 А.М.

ЗАПИС

НОВИХ УЧНІВ У СУБОТУ, 2. ВЕРЕСНЯ

В НЬОАРКУ о год. 11—12,

У НЬО ЙОРКУ між 2:30—4:30 Р.М.

Адміністратор Балет. Школи

Ю. ГАРАСИМ

ПРЕЗИДЕНТ УВАН, ПРОФ. Д. ДОРОШЕНКО, В ДОРОЗІ ЧЕРЕЗ НЬО ЙОРК

Дня 22 серпня переїхав через Нью Йорк президент Української Вільної Академії Наук проф. Дмитро Іванович Дорошенко, з дружиною Наталею Михайлівною, відомою артисткою українських театрів.

Останні два роки проф. Дорошенко перебував у Вінніпегу, Канада, де працював у різних українських університетських інституціях, продовжував свою науково-літературну працю і керував Президією УВАН.

Тепер проф. Дорошенко дістав запрошення прибути до Парижа, де лишиться на невизначений час, далі керуючи всією працею Української Вільної Академії Наук поза залізною заслоною.

Проф. Дорошенко прибув

ПОШУКУВАННЯ

Пошукують СМІЧКА ПЕТРА і ВОНИКА АЛЕКСАНДРА, котрі виїхали до Америки з місцевості Сумська область, Хлужинський район, село Млето. Пошукують їх родичі з Німеччини. Хто про них знає, або вони самі, прошу з'явитися до:

STEFAN MATYCZYN

Alexandria, Ohio.

Пошукують ВАСИЛЯ ТИЩАК, який недавно приїхав з Франції (Париж) до Канади. Хто про нього знає, або він сам голоситься до:

GABRIEL I. AVANSHIN
500 West 110th Street
New York 25, N. Y.

Професійні оголошення

Dr. S. CHERNOFF
225 — 2nd Ave., (Cor. 14th St.) N.Y.C.
Tel. GRamercy 7-7697

Острів і довголітній недуги чоловіків і жінок. Шкірні. X-Ray. Роздута жила лікуємо без операції. Переводимо аналізи крові для супружних дозволів. — Офісні години: Щодня від 10 ранно до 6:45 вечір. В суботу від 10 ранно до 1. Попол. В неділю замкнено.

БИЗНЕСОВІ НАГОДИ

НА ПРОДАЖ
ГРОСЕРІЯ-ДЕЛКАТЕСЕН
800 доларів приходу тижнево.
2 машини походу.
514 EAST 5th STREET
New York City.

ІВАН КОВАЛЬЧУК

FUNERAL HOME
COMPLETELY AIR-CONDITIONED
ЗАНИМАЄТЬСЯ ПОХОРОНАМИ В СТЕПІ
NEW JERSEY
ЦІНИ ПРИСТУПНІ ДЛЯ ВСІХ
ОБСЛУГОВА ЧЕСНА І НАРКРАЩА
У випуску смутку в родині
кличте як в день так і в ніч!

JOHN KOWALCHUK

129 GRAND STREET
cor. Warren Street
JERSEY CITY, 2, N. J.
Tel. BErgen 4-5131

В. Володимир Пархуць

український погребник
Відповідний гідний похорон по умовності ціни.
Модерна Каплиця БЕЗПЛАТНО
Кличте в день і в ніч!
WOODROW W. PARCHUC
Funeral Director
Licensed New York & Connecticut
439 E. 5th St., New York City
Tel. OREGon 3-2057
S. PARCHUC — Notary Public

В. Володимир Пархуць

український погребник
Відповідний гідний похорон по умовності ціни.
Модерна Каплиця БЕЗПЛАТНО
Кличте в день і в ніч!
WOODROW W. PARCHUC
Funeral Director
Licensed New York & Connecticut
439 E. 5th St., New York City
Tel. OREGon 3-2057
S. PARCHUC — Notary Public

до Нью Йорку з Вінніпегу залізницею і в той же день відплив до Франції паропластом „Квін Елізабет“.

Щоб проводити проф. Дорошенка на пристань, з'явилося чимало українських науковців, журналістів та громадських діячів, що постійно проживають у Нью Йорку та його околицях. Професора привітав голова УВАН в ЗДА та всі дієві члени УВАН, що в цей день були у Нью Йорку, та інші співробітники п. Велику увагу виявила Українська Православна Церква св. Володимира у Нью Йорку.

Широкі українські кола на батьківщині і в вільних країнах поза залізною заслоною добре знають працю Дмитра Івановича Дорошенка, як на полі науки, так і в практичній праці у відбудові нашої держави. Громадяни, що прийшли проводити українського сеньора, президента Української Вільної Академії Наук, ученого і громадського діяча, колишнього міністра Української Держави, тепло попрощалися з ним і побажали дальшої успішної праці і здоров'я.

Проф. Дорошенко був зворушений теплою зустріччю і сказав, що в міру своїх сил, завжди, працюватиме на користь української науки і культури.

ПРЕЗИДЕНТ НАЗНАЧУЄ ДВОХ СЕНАТОРІВ ДО О.Н.

Республіканець Генрі Кабот Лодж і демократ Джон Дж. Спаркман, оці сеньори, яких през. Труман назначив як делегатів Злучених Держав до Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй, яка збирається на наради найближчого місяця. Делегати має складатися з п'яти членів і з п'яти заступників, однак їх імена ще не готові. Делегати буде очолювати секретар стейту Дін Ачесон при відкритті наради, а може й довше, хоч він не є назначений делегатом. Крім згаданих візьме участь в делегації теж Джон Фостер Доллес, якого імя було вже давніше проголошено. З огляду на вимоги теперішнього часу президент буде придержуватися строго засад двопартійності в закордонній політиці.

Планета Юпітер прилетить найближче до землі в неділю. П'ять буде висоти 371,618,000 миль. Оповістку про це дав Роберт Колд, директор Гайдена Планетаріуму в Нью Йорку.

КНИЖКИ — ЖУРНАЛИ

БАТЬКИ! МАТЕРІ! Чи Ваша дитина є вже передплаченою „Смуглою дитиною“, а тимчасово членом братства юних читачів? Коли ні, то ще сьогодні виплатіть тільки 3 дол. як річну передплату на цю єдину українську дитячу бібліотеку, що і видає для Ваших дітей ОДІД — Об'єднання Працівників Дитячої Літератури. При замовленні подавайте вік і адресу дитини. Адреса Т-ва:

„YEVSHAN-ZILLA“
Youth Books Publishing
217 Dalhousie St., Toronto, Ont., Can.

ДОБРА НОВИНА для терплячих на болі ревматизму, недомогання жовудка, нестерпності, обструкції, міхури, катар жовудка, каміння, як різноманітні хвороби як екзема, прищі, всякого рода сверблячки, недомогання нирок, біль голови, потовчення тіла, вивихнені сугави, цукриця, перестуда, кашель, дихавиця, нервовість і інші хвороби, терплячі знайдуть полегшу при вживанні наших зіль, які імпортуємо з Індії і Китаю. Якщо терпите на якийсь недомогання просимо писати до нас по безплатний циркуляр адресуючи: Bradley Herb Tea Co., Box 224, Cooper Sta., New York 3, N. Y.

НАВІТЬ ВІНТОМУ КОМУНІСТОВИ НЕ МОЖНА ВІРТИ. Це добре знають американські воїни на Корей. Траплялося, що комуніст, прокидаючись убитим, нагло „оживав“ та підступно стріляв або кидав ножем у свого противника. Сержант Генрі Лі, з Бірмінгем, Алабама, остерожно обходить ворога, щоб не потрапити в засідку.

ВІДСТУП ЧЕРВОНИХ

(Докінчення зі стор. 1-ої)

стєся, що безпосередніми цілями нового комуністичного наступу з півночі могли б бути комунікаційні вузли Йонгчон і Кйонгджу, перше на захід а друге на південний захід від Поганг. Захоплення одного з цих міст давало б ворогові нові великі можливості наступу безпосередньо на Пусан, або через Тайгу. Не дивно, що американські командування робили відповідні заходи, щоб забезпечитися перед подібними можливостями.

Американські і південно-корейські війська, під час відступу ворога роблять успішні випадки на цілий довжкий фронт, турбують ворога в його рухах та заставляють його залишати велику кількість воєнного матеріалу.

Розвиток на південному секторі фронту перекоував би, — що червоні рішили відступити своє крило і з нього, ймовірно, почати новий наступ, або щонайменше відтягувати такий з іншого місця, якщо б він почався. Свій мостовий причілок біля Йонгпунг і даліше на південь червоні не тільки намагалися відступити, але й помітно скріплювали, перекидаючи через ріку нові підкріплення, включно з танками. На південному фронті дозвж побережжя та в околицях міста Гаман, фронт, згідно з останніми повідомленнями, залишається „неактивний“, хоча і там послаблені втрати в дотеперішніх боях північно-корейські дивізії одержують підкріплення.

На східному фронті в районі Поганг, південно-корейські війська, підтримані американськими з'єднаннями і авіацією, — продовжують наступати та здобули дальший терен, головню важливу височину в околиці міста Одок, приблизно сім миль на північ від Кіг'є. Теж на цьому крилі натрапляється на сильний спротив ворога, що переконувало б, що він задумує

УКРАЇНЦІ ЗГОЛОШУЮТ БГОТОВІСТЬ...

(Докінчення зі стор. 1-ої)

належно оціняти довголітні змагання українського народу за волю і незалежність, його безперервну, важку боротьбу з більшовизмом, його величезні жертви в тій боротьбі та не злегковажати політичного і мілітарного значення цієї боротьби і для їх власного можливого конфлікту з більшовизмом. На початку меморіалу „Виконний Орган Української Національної Ради, як політичне представництво українського народу, вітає постанови Ради Безпеки в справі Кореї та заявляє свою солідарність з тими рішеннями. Відпис меморіалу вислано державному секретареві Д. Ечесонові.

БРИТАНСКА ПІХОТА З ГОНГ КОНГ В ДОРОЗІ ДО КОРЄ

Гонг Конг, 25. серпня. Головнокомандуючий британськими збройними силами на Далекому Сході, ген. сер Джон Гардінг, видає тут сьогодні два батальйони британської піхоти, що першими вирушили на фронт до боротьби проти більшовицького агресора в Кореї. Генерал, прагнучи своїх „бойців“, закликає їх зберігати британську військову традицію.

ПОРТОВІ РОБІТНИКИ ВІДМОВЛЯЮТЬСЯ ВИВАНТАЖУВАТИ ПОЛЬСЬКУ ШИНКУ.

Нью Йорк. — Робітники в причалах на ріці Гудсон рішучо заявляють, що не будуть вивантажувати з кораблів матеріали, випroduкувані в советських і під-советських країнах тому, що вони вироблені невідповідними руками. До таких продуктів зараховують вони теж продукти з Польщі. Найновіший транспорт польських шинок, законсервованих в бляшаних коробках, звернув на себе увагу робітників і вони відмовилися його рухати.

ВАЖЛИВІ МЕТАЛИ ДОХОДЯТ З АМЕРИКИ ДО РОСІЇ.

Вашингтон. — Яких 50 тонн критичного металю, званого молібдену, опинилися в Соевстах, не зважаючи на заборону його вивозу до ворожих країн. Цей метал потрібний для піднесення тривалості сталі і його обмаль на світі. Слідство виявило, що молібдену було вивезено до Великобританії в травні і там перевантажене на советський корабель Белоостров у початках червня. Представник британської амбасади пояснює, що перевантаження металю відбулося в тій самій пристані і не було зголошено в британським митним уряді. Тому британський уряд не є за це відповідальний.

ГРИГОРІЙ КОВЕРДОВИЧ

ПОВІДОМЛЄ, ЩО НОГО КУШІРІСЬКА РОБІТІЯ

є тепер під числом

434 East 6th St.

BETWEEN AVE. A & 1st. NEW YORK CITY

Telephone: Spring 7-3566

Приймає замовлення на НОВІ РОБОТИ І ПЕРЕВІРКУ та дає 20% опусту на всі роботи, а також ДАРОМ сторидж на літо. — Самий сторидж на літо 2% від сотні.

Футра можна купити на сплату. Роботи отворена від 8. ранно до 8. вечір, кожного дня. В неділю на замовлення.

П РА Ц Я

ПОТРІВНО

ЧОЛОВІКА І ЖІНКИ до праці на фармі з худобою і курми. 2 кімнати, харч і 70 доларів місячно.

J. RALPH BRIDGES

Jorra P. O. Maryland

КУПИТЕ БОНДИ І ПЕРЕМОЖІ

ВАСИЛЬ КОГУТ

Український Погребник
Занимається похоронами в стейті Нью Джерсі
МОДЕРНА КАПЛИЦЯ БЕЗПЛАТНО

Обслуга чесна і найкраща. В разі смутку в родині кличте день і ніч — Bayonne 3-0187

William Kohoot

FUNERAL DIRECTOR
240 BROADWAY

Bayonne, New Jersey
Telephone: Bayonne 3-0187
DAY OR NIGHT SERVICE

WOODSIDE MEMORIAL

'Home for Funerals'

WALTER RAJCA, Dir.

Newark's only Ukrainian funeral director

Convenient transportation Buses 13 (Irv. Center), 18

Beautiful & Dignified Home
617 BROADWAY
(At Elwood Theatre)

NEWARK 4, N. J.
Humboldt 3-4817

Lytwyn & Lytwyn

UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS

Our Services Are Available Anywhere in New Jersey

801 SPRINGFIELD AVENUE
NEWARK, N. J.
ESsex 5-5555

ІВАН БУНЬКО

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

заряджує погребом по \$150 ціни так низькі як ОБСЛУГА ЧЕСНА І НАРКРАЩА

JOHN BUNKO

Licensed Undertaker & Embalmer
437 E. 5th ST., NEW YORK CITY
Dignified funerals as low as \$150
Telephone: GRamercy 7-7661

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Занимається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦІХ

129 EAST 7th STREET,
NEW YORK, N. Y.
Tel. ORchard 4-2568

В Центрі Укр. Колонії в Нью Йорку. Коло школи св. Юрія.

УКРАЇНСЬКЕ ПЕРЕВОЗОВЕ ПІДПРИЄМСТВО

В. Е. Богачевський • VEB-OK • О. Кляфас

208 E. 6th St., N.Y.C. Tel. OR. 3-2484

ЧИТАЙТЕ І ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ!

Одинокий журнал сатири та гумору в Америці

„Л И С“

під редакцією відомого мистця і карикатуриста ЕДВАРДА КОЗАКА

Передплата „Лиса“ на цілий рік тільки \$3.00
„THE FOX“, P. O. Box 394 Cooper Sta., New York 3, N. Y.

Коли Скандер отворив накривку, в проміннях раннього сонця засяяли блискучі бляшанки і знаряддя...

...а молодий синок Молата танцював з радощів на такий вид.

Коли Великий Луї пішов шукати за водою...

...два чоловікоподібні звірі зіскочили на землю, привабливі цікавістю.

ТАРЗАН, ч. 2416. Напасники з джунглів.